

Sylabus k predmetu:

Úvod do filozofie 1

Vyučujúci: Mgr. Štefan Zolcer, PhD.

Charakteristika kurzu

Cieľom kurzov „Úvod do filozofie“ (1 a 2) je predstaviť základné pojmy systematickej filozofie a oboznámiť sa s hlavnými tradíciami v rámci dejín filozofie. Ide o prvé stretnutie s filozofiou. Absolvent kurzov si tak môže spraviť celkový obraz o tom, čo je filozofia, akým spôsobom sa riešia filozofické problémy, akého sú charakteru a tiež na aké tradície nadväzujú súčasné spôsoby myslenia a riešenia problémov. Po absolvovaní kurzu by mal byť tiež jasný vzťah filozofie a ostatných oblastí ľudskej kultúry, prípadne ostatných spôsobov poznávania sveta. Prvý kurz sa orientuje skôr na počiatky filozofie v antike a v menšej miere na jej ďalší vývoj v stredoveku. Predovšetkým však predstavuje systematicko-filozofické pojmy a sústreďuje sa na konkrétne filozofické problémy v rámci rôznych filozofických disciplín. Vybrané témy tak tvoria ukážkové príklady toho, aké problémy rieši konkrétna filozofická disciplína a akým spôsobom. Druhý kurz je viac zameraný na historický vývoj filozofického myslenia od počiatkov novoveku až po súčasnosť, aby sa lepšie pochopili východiská súčasného spôsobu uvažovania. Konkrétne filozofické problémy sú vybrané skôr z kontextu dvadsiateho a dvadsiateho prvého storočia. Keďže nie je povinné absolvovanie oboch kurzov ani dodržiavanie ich poradia, oba obsahujú predstavenie základných pojmov a disciplín filozofie. Tiež nie je vylúčené, že sa budú niektoré témy opakovať.

Základná osnova kurzu

- Úvodné predstavenie kurzu
- Základné pojmy a disciplíny filozofie
- Prehľad dejín filozofie

Dejiny filozofie

- Od mýtu k logu. Vznik filozofie a vedy v antike
- Predstavenie antickej filozofie (vybrané problémy)
- Vrcholná antika: Platón
- Vrcholná antika: Aristoteles
- Neskorá antika / Novoplatonizmus / Úvod do budhistickej filozofie

Systematická filozofia

- Predstavy dobra a zla
- Otázka človeka a slobody

Hodnotenie kurzu

Hodnotenie kurzu je závislé od orientačného bodového hodnotenia. Možnosť získať body sa dá rôznymi spôsobmi, a to najmä:

Dochádzka (max. +5 bodov, min. -5 bodov)

Aktivita alebo referát – max. 20 bodov (výnimočne aj viac)

Test 1 – max. 16 bodov (potrebných min. 5 bodov)

Test 2 – max. 16 bodov (potrebných min. 5 bodov)

Zadanie / úloha – max. 10 bodov (výnimočne aj viac)

Písomná práca – max. 20 bodov (výnimočne aj viac)

Hodnotenie „A“ – potrebných minimálne 35 bodov

Hodnotenie „B“ – potrebných minimálne 24 bodov

Hodnotenie „C“ – potrebných minimálne 13 bodov

Hodnotenie „D“ – potrebných minimálne 9 bodov

Hodnotenie „E“ – potrebných minimálne 6 bodov

Všeobecné pokyny k vypracovaniu zadania a písomnej práce:

Písomná práca môže byť formou úvahy, eseje, alebo seminárnej práce približne v rozsahu 2 až 4 strany (za max 20 bodov).

Písomná práca musí byť samostatne vypracovaná pomocou použitia aspoň jedného relevantného zdroja (ideálne viac zdrojov). Odovzdáva sa elektronicky na emailovú adresu vyučujúceho (stefan.zolcer@uniba.sk). V práci je potrebné uvádzať zdroje (vybranou jednotnou formou), čiže mala by spĺňať aspoň základné formálne kritériá. Tému si môže študent vybrať z ponuky, alebo si navrhne vlastnú tému, ktorú by mal vyučujúci schváliť. Tému je možné poňať širšie, konkrétny názov si prispôsobí študent sám.

Vypracované zadanie alebo úloha má rozsah asi 0,5 až 1,5 strán (za max. 10 bodov). Je to menšia forma písomnej práce, ktorá rieši zväčša jednu konkrétnu otázku. Vychádza spravidla z prednášky, alebo z odporúčaného zdroja. Môže byť chápaná aj ako rozšírená odpoveď na konkrétnu otázku z testu alebo skúšky.

Hodnotenie stále závisí od kvality odovzdanej úlohy alebo práce. Hodnotí sa relevantnosť zdrojov, formálne prevedenie, argumentačné schopnosti, logická štruktúra práce, práca so zdrojmi, schopnosť artikulovať vlastné myšlienky a postoje na dostatočnej úrovni, tiež schopnosť integrovať poznatky a myšlienky z prebratého učiva na prednáškach do obsahu práce.

Odporúčaná literatúra

Tarnas, R.: *Vášeň západnej mysle.*

Anzenbacher, A.: *Úvod do filozofie.*

Campbell, J.: *Tisíc tváří hrdinu.*

Harari, Y. N.: *Sapiens. Stručná história ľudstva.*